

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітотбі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на рої вулиці Річарда і МакГрегора, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

АКТИВНА ПРАЦЯ ЖІНКИ В РАДЯНСЬКОМУ БУДІВНИЦТВІ.

З наближенням десятих років Жовтневої революції, радянське громадянство та його преса, готуючись до святкування цього великого ювілею, підводять підрахунки десятилітньої праці й боротьби на всіх фронтах свого будівництва.

Саме тепер відбувається в Москві всесоюзний з'їзд організованого трудового жіноцтва. На ньому якраз буде зроблено підрахунок того, що дала Жовтнева революція жінці та як працює вона на політичному, економічному й культурному фронтах радянського будівництва.

Жінки, так робітничі як і селянки, не творять в Радянському Союзі своїх окремих організацій. Вони організуються разом з муштинами по лінії та галузі, де вони працюють.

Однак існують в Радянському Союзі ріжні партійні і державні бюра для праці серед жіноцтва. Завданням їх є провадити пропаганду серед жіноцтва, заохочувати його до активного організаційного життя, підносити жінку до рівноправності з мушчиною не тільки на словах, але й на ділах.

Десять літ тому назад, від 16. до 20. листопада 1918 року, відбувся в Москві перший всеросійський з'їзд робітниць. Так, тоді ще був з'їзд "всеросійський" і лише "робітниць".

З тих резолюцій бачимо, що перший з'їзд робітниць в ту тяжку хвилю революційної боротьби дбав про закріплення соціалістичного ладу, бо тільки в ньому можливе повне розкриття жіночки.

Від того часу минуло вже 9 літ. І тільки, як ми згадали на вступі цієї статті, теперішній з'їзд робітниць і селянок Радянського Союзу стоїть перед нами, який поступ зробила жінка за той час.

Зараз, в 1927 році, в десятому році після Жовтня, в міських рада Радянського Союзу працює 21,221 жінок на відвідальних становищах; в сільських радах засідає 146,251 жінок; в районних радах — 31,575 жінок; в районних виконавчих комітетах — 4,166 жінок; головами сільських рад є 706 жінок; в складі найвищого тіла держави, в Центральному Виконавчому Комітеті С.Р.С.Р. є 68 членкинь, або 8 процент загального складу.

Це є радянський жіночий актив. Не загальний, але тільки державний, що активно участво буде велику державу працюючої і в ній — новий суспільний лад. Поза цим є ще жіночий актив партійний, комсомольський, профсоюзний (трейд-юніонний). Коло 20,000 селянок працює в селянських комітетах.

Число організованих робітниць і селянок, що беруть участь в громадській праці, як делегатки, становить 620,000. Загально-ж в міських радах жінки складають 20 процент, а в сільських 10 процент.

Радянська жінка-працівниця, що поруч свого товариша — мушчини-робітника боролася плече в плече за повалення царату, Керенського, Колчачка, Денікіна, Врангля, Петлюри, Скоропадського, що допомагала поводити численні фронти військ чужинецьких держав, що перемогла страшний голод і руїну — нині вона вільна, свідомо і активна робітниця в радянському будівництві.

Це нам свідчить, що тільки соціальна революція визволить жінку з політичної й економічної неволі.

ДО ВСІХ АГІТПРОПКОМІВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ.

Оцей лист до всіх Агітпропкомів — це заклик до вас за вашою широчю співпрацею в нашій жовтневій кампанії для "Воркера".

Всіх такти — "Воркер", не всім ще запевнили до себе тривкої матеріальної основи, щоб він міг самий себе вдержати. Тому нашим обов'язком є забезпечити фонди для його існування, і в цих наших змаганнях ми апелюємо до вас, то варіші, за допомогою. Не захейте, товариші, цієї роботи, а зробіть все, що у вашій спроможності, щоб допомогти нам досягти нашої мети.

З вдовленням можна ствердити вірадний факт, що наш "Воркер" збільшує постійно свою циркуляцію і здобуває все більше й більше читачів. Наші товариші починають розуміти це, що збільшення циркуляції "Воркера" залежить тільки від них самих.

При спільних наших зусиллях ми всімо поставити тривку основи під існування "Воркера". З комуністичним привітом, Адміністрація "Воркера".

Торонто, 4. жовтня 1927.

ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЦТВА Й ФАРМЕРСТВА В КАНАДІ.

ВИДЗВА ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА.

Дорогі Товариші й Товаришкні!

Цього місяця кінчається п'ять літ від часу існування Робітничого Запомогового Товариства. І це річниця нашій відданій, ні загаль членства, ні свідомо робітничого й фармерського взагалі не повинні обійти мовчання.

П'ять літ існування Робітничого Запомогового Товариства — хоч час не довгий, але славний. За той час Робітничого Запомогового Товариства розгалужилося по цій країні, стало відоме українським працюючим масам своєю великою допомогою-працею.

Праця й та допомога, що її Робітничого Запомогового Товариства дало за час свого існування робітникам і робітницям, своїм членам і членкиням, в часі їх негди та каліцтва, чи по смертне, яке воно виплатило родинам померших членів — є такі очевидні для кожного навіть малосвідомого робітника, що їх нема потреби тут пояснювати.

Ми кличемо всі відділи нашої організації устроїти в неділю, 30 жовтня, масові мітинги, на яких промовці повинні широко пояснити робітництву значіння й користь Робітничого Запомогового Товариства, цифрами та прикладами допомоги на місяці показати робітництву, яку роботу робить Робітничого Запомогового Товариства.

Ми заклинаємо все членство Робітничого Запомогового Товариства повести агітацію серед робітництва своїх місцевостей, щоб воно прибуло масовою на його мітинг 30 жовтня і ставало членами Р.З.Т. Якщо інші наші робітничі організації улаштуватимуть того дня вечери концерти чи якісь підприємства, то на них повинні виступити промовці від відділів Р.З.Т., поговорити до присутніх та апелювати, щоб вступили в члени нашої організації.

Ми кличемо всіх тих робітників і робітниць, що не є членами Робітничого Запомогового Товариства, ставати нини членами цього місяця, а головою в день п'ятої річниці його існування. Ставайте, товариші й товаришкні, членами Робіт-

ОБМАНЦІ РОБІТНИЧОЇ КЛЯСИ.

РІЖНІ ВИДАТКИ.

Деніел Дж. Тобін, президент інтернаціонального братства драйверів, шоферів і т. ін., дістає 10,000 доларів на рік на ріжні видатки. Тобін настільки вже реакційний, на скільки вже висока його заробітна платня.

Вільям Нир, що стояв на чолі юні шिकाгівських розвоючків молока, дістає 10,000 доларів на рік і ще й на ріжні видатки. Інші урядовці — справжні аристократи й дістають відповідну платню.

Джеймс К. Петрило, президент шикагівської федерації музикантів, до свого недавнього перевибрання бривав по 200 доларів на тиждень, а тепер йому побільшено платню до 250 доларів на тиждень, або до 13,000 доларів на рік.

Президент Американської Федерації Праці Вільям Грін має 12,000 доларів платні на рік; В. Д. Магон, голова юні трамвайних робітників, має 10,000 дол.; Б. М. Джуел, президент залізничодорожних служавців має 7,500 доларів; Джон Фипетрік і Е. Н. Нокелс, президент і секретар Шикагівської Федерації Праці — по 5,200 дол.; Джон Г. Вокер і В. Олендер — лідери Іллойської Федерації Праці — по 6,500 дол. кожний і т. д.

Величезна скількість є таких рівних платень у всіх місцевостях і у всіх юніях. Коли йде мова про платню, то ці люди не перебирають в засобах.

РІЖНІ ФОРМИ РОЗКРАДАНЬ ЮНІЙНИХ ГРОШЕЙ.

Велика частина трейд-юнійних урядовців, головою на них посадах, безумовно чесні люди й боряться інтереси своєї юні так, як уміють. Але ріжні негідні поступки прибрали серед них катастрофічне поширення.

Трейд-юнійні урядники часто розкрадають фонди, зібрані для допомоги страйкуючому тоді, як ці останні голодують. Майнери дуже багато потерпіли від цього. Скандал, що стався в 5-му дистрикті майнерів зараз після страйку 1922 р., є тільки одним з багатьох прикладів.

Багато дрібних шахрайств переводиться під вивіскою "організаційних видатків". Як наприклад ми вкажемо на недавню кампанію Американської Федерації Праці по організованню робітників в сталівнях. На це організованню витрачено було поперх 75,000 доларів, що лишилося після страйку 1919 року, як організаційний фонд. І за ці гроші організованню було незначне число робітників.

Другий приклад — це організаційна кампанія Юнайтед Майн Воркерс оф Америка у Вест Верджинії за останніх два три роки. За час цієї "славної" кампанії, що нею проведено відомий Бен Битнер, розтрачено десятки тисяч доларів без ніякого корисного наслідку.

Що власне юнійні лідери розуміють під організаційними видатками — видно, напри-

клад, що Френк Фіней улаштував в травні 1925 року у Філадельфії бенкет для тих властивців, що їх ковальні працюють після системи "open-shop". Цей бенкет коштував 7,000 доларів.

Судові процеси також прикривають чимало надужит. Пригадаймо хоч би казочні рахунки, що їх представив Френк Фарінгтон за процес в Гері. Ці рахунки доходили до 100,000 доларів, але дійсного рахунку так таки ніхто ніколи не дав. Або, наприклад, великі видатки робітничих працівників, арештованих за отримання грошей від підприємств.

В часі страйків та процесів трейд-юні стаять легкою здобичею для всякого роду визискувачів. Морис Гилквіт, лідер соціалістичної партії, узяв собою тип "робітничого адвоката", що наживається на трейд-юніях. Морис Гилквіт, наприклад, є одночасно адвокатом асоціяції підприємців краєвства і дорадником трейд-юні, яка бореться з цією асоціяцією — і уважає, що це не профітирять його "революційному" світоглядюві. За вироблення для губернаторської комісії одної справи, що забрало лише кілька днів, Гилквіт подав інтернаціональній краєвській юній рахунок на 25,000 доларів. За розмову по телефону він бере з юні 25 дол., а за нараду з ексекутивою 150 дол. і інші величезні суми за дрібні справи. Тож нічого дивного, що Гилквіт живе в аристократичній ділянці міста Нью-Йорку і уважається за мільонера.

(Далі буде.)

бо коліс самі будете жалувати, що не послухали наших закликів. Ставайте, поки ви молоді й здорові, бо хто дбає про себе замолоду, той не журиється на старість. Робітничого Запомогового Товариство вже робить всякі приготування, щоб в найблищому майбутньому збудувати приют для своїх немінчих та окалічлених членів, які не в силі вже заробити на кусок хліба, щоб дати їм можливість спокійно дожити свій вік. Воно стареться про збудування пріюту для дітей, що лишились сиротами після своїх родичів. Буде більше нашого членства — скорше збільшій буде пріют, фарма під який вже є кулеса.

Великою організованою громадською власні рани загоїмо, старих нагодуємо і малолітніх доглянемо. Зорганізовані — ми сила, а незорганізовані — ми ніщо.

Також пам'ятайте про день 30. жовтня. Поведіть в той день велику пропаганду за придбання нового членства до Робітничого Запомогового Товариства! Збільшіть в той день свої відділи! Організуйте нові відділи там, де їх ще нема! Нехай членство Робітничого Запомогового Товариства збільшиться в той день на 1,000 нових членів!

За інформаціями, що до організування нових відділів та у всяких інших справах зголошуйтеся на адресу: Workers Benevolent Association, Ukrainian Labor Temple, Cor. Pritchard and McGregor Sts., Winnipeg, Man. С. Хайлоба, О. Хвойницький, голова, секретар.

Мої любі, любесенькі — колючки. Не хотів я вас турбувати. І зим разом не хотів-би — але ж люде питають:

— Чому колючки не залізуть в справу "Української Дипломатичної Мисії в Вашингтоні" та не приведуть до порядку рахунки платні п урядовцям, які дружи тисячі доларів платні місячно, нічого не робили, ще й петлюрівська УНР в двох осталася?

— Чому "Укр. Голос" містить такі викриття Стецишина про зловживання в петлюрівській мисії, і ще й хвалить тих людей, що таке робили, а як "У.Р.В." колись це викривали, то він їх лавав?

— Чому урядовець уряду Злучених Держав, що працює у Вашингтоні, може за 120 чи 150 доларів місячної платні вжити там з цілою родиною, а Мирослав Стецишин не міг вжити за 400 доларів місячної платні? Адже ж йому не треба було ані фраків справляти для "офіціальних візитів", ані на бенкети до Куліджа їздити, бо, по перше — мисії уряд не визнавав, а по друге — Стецишин мав за свій обов'язок лише витинати з газети те, що в них писалося про Україну.

— Чи не дорого то було платити по 400 доларів на місяць за таку роботу, як пожижними витинати з газет кусочки й рівненько їх складати для того, щоб потім викинути на смітник? Коли порухувати 22 місяці такої роботи, то скільки доларів викинено на смітник?

— Чому Січинський брав по 500 доларів місячної платні й нічого не робив?

— Чому Цеглиньський брав по 500 доларів місячної платні й робив те саме, що й Січинський?

— Чому Імханіцький брав по 5,000 доларів місячної платні за те, що перебував в готелі аристократичних жінок? Чи не думав часом уряд Петлюри спроводити на Україну американських аристократок для виплескання на Україні а-американської аристократичної породи?

— Дай відповідь на це Куркуленку, вявиши ці темі, темі справи!

Шановні товариші! Вельмишановні! Як вам це пояснити, коли сам Мирослав Стецишин каже, що "се така математична загадка, якої не розв'язане навіть найліпша жидівська голова".

Чуєте? — які то темі "математичні" справи, чи то пак... "загадки" робилися в петлюрівській мисії у Вашингтоні? В одній тільки мисії і то в найменшій?

А що ж то робилося у всіх "великих мисіях" в Парижі, Берліні, Лондоні, Відні, Празі, Варшаві, Будапешті, Бухарешті і в самому уряді — нарешті? А ви питаєте "чому" й кажете "поясні".

Бачите-ж, що сам Стецишин каже, що справи мисії будувались не на розрахунок, але на "загадках", і то на таких, що їх "не розв'язане навіть найліпша жидівська голова".

А ви — "поєсни", "роскажі", Спитайте, наприклад, Стецишина, чому американський урядовець у Вашингтоні може вжити за 120 дол. чи 150 дол на місяць, а урядовець петлюрівської мисії не міг вжити за 400 дол. на місяць, то він вам скаже:

— Це "загадка", відгадайте собі.

Спитайте Січинського: "Чому ти брав по 500 доларів на місяць нічого не робив? — А він вам у відповідь:

— "Це загадка", відгадайте, то станете членом "оборони України" і дістанете безплатну лекцію від Шаповала.

Спитайте Імханіцького, чому він брав по 5,000 доларів на місяць за заглядання за чужими жінками, а він вам скаже:

— "Це загадка". Хто її відгадає, той тайну жіночого роду пізнає.

Спитайте секретаря мисії Колякевича, чому він "цілком диямо сидів в канцелярії Мисії і тупо глядів в стіну наперед себе", чому вже бодай не помагав Імханіцькому оглядати жінок в готелю, а він вам скаже:

— Я дивився на стіну, щоб розгадати загадку, чи справді стіни мають вуха.

Однак коли ви, шановні читачі, так натискаєте, то я загостру свої колючки і шпиню ними до петлюрівську "загадку", може дещо відгадаю.

Або краще, давайте, відгадаймо колективно!

Відгадаймо насамперед, наприклад, таке: Чому голова мисії платив людям сотки й тисячі доларів місячно, які нічого не робили?

Я, наприклад, відгадав би так: "Тому, що й сам голова брав 5,000 доларів на місяць нічого не робив". — Але я не хочу відгадувати — краще відгадаймо колективно.

Нагороди за кращі відгаданя не дамо ніякої, бо ми в петлюрівській мисії не служили й людської кривавиці не марно-тратили.

Куркуленко.

Збирайте жертви скрізь і посилайте їх без проволони на адресу Комітету Допомоги Жертвам Повені в Східній Галічині й Буковині.